

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מה"ס כתוב משה' ושה"ס, ירושלים

פרשת חקת

"וַיַּקְהֵל אֶלְיךָ פָּרָה אֲדֹמָה תִּמְמָה"

"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר זבר אל בני ישעאל ויקחו אלך או ייל ובאמנו אחר, דרש"י כתוב (שם פסוק) דבדרכיו הגוים יש נימוסים פרה אדומת תמיימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עלייה על"ע כי הרבה וכומריהם הרבה וכולם מתקצחים בבית אחד, אלו אין לנו אלא (חקת יט ב)."

-א- **וכתו המפרשים טעם ליה, דכל ישראל כוגן אחד וכחן גדול כל**

בספר כתוב סופר (חקת) בד"ה שמעתי דאיתא במדרש כתיב במחולות ישראל על ערבים זה הבזה, ולפייך אמר הקדוש ברוך הוא ואלה היה קרח "וישמע משה ויפול על פניו" (קרוח טז), פרשת פרה אדומה שמע, אך בלשון יחיד אף על פי שכיל ישראל עומדים, כיון שכולם כאיש אחד דכתיב "זאת חקת התורה", והוא תומו.

וניל' כי קרח התיציב עצמו נגד משה ואמר כי כל העדה כולם **מצאו מזה** שאמר הקדוש ברוך הוא בלבד וכי אפשר קדושים" (קרוח טז ג), ככלנו שמענו בסיני "אנכי, ולא יהיה", ומפרשים להיות אלא כהן אחד. אבל אי אמרין דלהכי אמר הקדוש ברוך הוא בבלשון יחיד כדי ליתן פתחוון מה למשה בעון העגל שאמר לי צוית ולא כי כפר שחוץ מזה אמר משה מדות עצמו.

והנה בדבר שיש בו טעם ונותה לשכל, بكل יש להאמין כי ה' ציווה, להם, א"כ אין ראה שישראל גוף אחד ושפיר יכולון להיות כהנים

אבל בדבר חוק שאינו מסכים עם השכל קשה להאמין לאדם, והנה גודלים הרבה. בכל המצוות היה יכול להסביר ולהבין ולhattutim טעם לשבח וזה **שאמר פרה אדומה ראה**, שנתקperf להם עון העגל כי הקדוש ברוך עד שישיכלו ויאמינו, כי ה' ציווה ולא משלו הוא. אבל פרשת פרה הוא אמר בבלשון יחיד כדי ליתן פתחוון מה למשה, וא"כ לא מוכח אדומה אם כי משה ידע טעמה וכאמר במדרש (רביה יט) "ויקחו שישראל גוף אחד ושפיר יכולים להיות כהנים גדולים הרבה, ולכן אליך" (חקת יט ב) אך אני מגלה טעמה ולאחרים חוכה, אבל לא הותר נחלה על משה. וזה שאמרו כי כל העדה כולם קדושים", ככלומר כל למשה לגלות טעמה כי גזירה שתהיה חוכה כמו שנאמר "זאת חוקת ייחד וחיד נחשב בפני עצמו, וא"כ מודיעו תתנסאו על התורה" לאמור שהוא חוקה.

ולכן נפל משה על פניו במחולות של קרח ותש כחו, לאשר במצוות זו **ובזה אפשר לפреш ווישמע משה ויפול על פניו**, עפ"י דרכו של הרב בודאי ייחסו אותו ולא יאמינו לו, וק"ל, עכ"ל.

נוראה דעל פי דבריו מבואר מה שהסימכה התורה פרשת זאת חוקת **אמנם** אימנת הצדיקים מכפרים כשהם גוף אחד כל ישראל, אמן הרוי התורה אחורי פרשת קרח¹, מכיוון דהיא הסיבה שמשה נפל על פניו אלו הסינו עצם מהאהו ואמרו שככל איש ישראל בפני עצמו ואין

במחולוקתו של קרח, לפי שלא היה לו מה להסביר על טענותם על מצות בהם גוף אחד, מעטה אין הצדיקים כדי לכפר, لكن נפל על פניו.

זה שאמր משה "אל תפן אל מנוחתך" (קרוח טז טה), יודע אני שיש להם פרה אדומה שהיא חק ואני רשאי לפреш טעמה.

-ב- **חלק בתמידי ציבור אף חלקים לא יקובל לפניו לרצון תינחו האש ולא**

בספר שלל זוז (קרוח טז ג) כי כל העדה כולם קדושים. ופירוש רשי"י **תאכלנו** (רש"י). דמשה ביקש לשיטותם, דאילו היו כל ישראל גוף כולם שמעו דברים בסיני מפי הגבורה. ויש לדקדק, כיון דעתך [אחד] א"כ הרי קרבות ציבור יחד נחשבים ומקבול, אבל לשיטותם מחולוקתם הייתה על הכהונה, א"כ מי עני זה ששמעו בסיני. ואפשר כיון שאינם גוף אחד א"כ כל איש ואיש בפני עצמו ולכן לא תאתקובל לומר, דבר כתו דהובאות נתרעמו שנintel מוסס העבודה ונינתה חלוקם, עכ"ל.

לכהנים, אמן כבר ידוע זזה היה מחתה העגל נפללו הבכורים -ג-

ובבחורו הכהנים.

בספר אפריוון (קרוח טז א) בד"ה ויקח קרח במדרש (הובא בכמה ספרים) **אמנם איתא במדרש** (שמות רב מג) והביאו המפרשים, דמשה אמר ויקח קרח, מה ראה קרח על משה פרשת פרה אדומה ראה.

להקביה לי צוית ולא להם דנאמר [אליהך] בלשון יחיד, יש לישראל ונראה עפי' מה שאזכיר איה בפ' דברים (ד"ה וחזרות - ולפי'), כי תירוץ לומר דזוקא למשה נאמר.

זה שאמרו, בשלמא אם אנחנו לא שמענו בסיני ורק משה שמע, א"כ גוזלה כל כך, עד שהיה בלתוי אפשר לשום ילודasha אחר למלאות הוכרח לומר בלשון יחיד למשה כדי שםיה יאמר אח"כ לישראל, את מקומו אחר מותו, ולכן כאשר חשבו שמת, ביקשו לעשותות להם

אמנם השתא דכוון שמעו בסיני א"כ היה ראוי לומר בלשון רבים אלהים במקומו ע"ש.

ואעפ"כ נאמר בלשון יחיד, הרי תירוץ מספיק דלא חטא בעגל, וא"כ **אבל האמת אינו כן**, כי אף לאחר מות משה נמצא איש אחר אשר לא היו הבכורים ראויים ליפסל ולבחור בכהנים. אמן אם לא היו מילא את מקומו והוא משותנו יהושע, וכן שדרשו חז"ל (קידושין עב

שומעים הכל בסיני רק משה לבודו א"כ היה מוכחה לומר בלשון יחיד, בפסוק "ויזרחה השמש ובא השמש" (קהלת א). והנה במחולות קרח

וא"כ אין תירוץ על חטא העגל, ושפיר עוד אמרו "כי כל העדה כולם קדושים, ומודיעו תתנסאו" וגו'.

ובתוכם ה" שהרינו שכינה בינוינו, א"כ מוכח שנתפרק עון העגל. **ויל שזו כוונת המדרש** מאחר שראה קרח פרשת פרה אדומה וזה שאמור "ויאמר משה אל קרח שמענו נא בני לוי" (קרוח טז ח), ככלומר שבאה לכפר על מעשה העגל (כמ"ש רשי" בפרש קח פסוק כב) הרי

DSAAL מבני לוי להיות מוכח בינוינם, דהרי כיון דכל עיקר התרועמת שחתאו בעגל, ובע"כ ציל דחחטה היה כי לא היה להם לבקש לעשות

היתה בשbill הבכורים, ואם היה עבודה בבכורות א"כ לא היה אלהים שימלא מקום משה, אלא היה להם לבוחר איש אחר, ומהז

לשפט לוי שום יתרון על שאר השבטים, רק הבכורים שביהם היו נצחים להם מטעות במחולקות ולומר "ומודיעו תתנסאו":

כשאר הבכורים. ואתה "המעט מכל מכם כי הבדיל" וכו' (שם ט), ככלומר כל **במס' נדרים** (לט ב) דרש רבא ואמרי לה אמר ר' יצחק, Maiyi Dcataib שבט לוי מעדת ישראל לעבוד ולעמוד לפניו, ואם היה נשאר עבודה "שמש ריח עמד זבולח" (חבקוק ג יא), ממש יrich בזבול Maiyi בעו והא בבכורות לא זכיתם לכך. וקרח היה בכור כמ"ש המפרשים, זוש"ש ברקיע קבוע, מלמד שעלו לשם וירח לזבול, ואמרו לפניו רבש"ע, אם "

"ויקרב אוטם" בקירבה יותרה, ולא אותה בלבד אלא "כל בני לוי אותה עשו דין לבן עמרם אנו מאיריים, ואם לאו און און מאיריים וכו'".

אותך", וא"כ אין מוכלו אתם לבקש כהונה, דממי"ג או שייכא לכל ונראה **לפע"ד** דיל' הא דעתו זוקא לשובל נושום דשם הוא הבהמי'ק

הbacorim של ישראל או גם להם גם לא יהיה.

ובזה היה אפשר לישב מאמר תמורה שהביאו המפרשים (במדרש ד א גבי הורדוס ע"ש), והיה כוונתם כמו הבהמי'ק אינו יכול להתקיים פליהו אותן תננה, "מה ראה קרח לחלוק על צוות יairo בשעת המחלוקת, עכ"ל.

בנה, שנתקperf להם עון העגל, ולמה לפישחה להם טעה כמו שתכננו. ולפי דבריהם יש לנו ביאור מה שנשמכה פרשת פרה אדומה לפרשת

מעתה כיון שנתקperf עון העגל כי מועלמים הי, א"כ ראוי להיות עבודה קרת.

בבכורות כמו שתכננו.

¹ והנה פרשות שבספר במדבר הם סמכות זו זו, פרשת נשא עלי פישעי שלח (יג ב), פרשת קרח נסמכה עלי פישעי נשא (ד כב), פרשת בעלתך נסמכה לפרש נושא עלי פישעי בעלתך פישעי קרח (טז ב) ובשפתינו חכמים (שם אות כ).